

OBSAH

ÚVOD	5
SEZNAM TÉMAT	6
ČESKÉ DĚJINY DO ROKU 1526	17
ČESKÉ DĚJINY OD ROKU 1526 DO ROKU 1918	47
ČESKÉ DĚJINY OD ROKU 1918	71
ANTIKA	119
SVĚTOVÉ DĚJINY DO ROKU 1492	141
SVĚTOVÉ DĚJINY OD ROKU 1492 DO ROKU 1918	171
SVĚTOVÉ DĚJINY OD ROKU 1918	213
POLITOLOGIE	255
MEZINÁRODNÍ VZTAHY	265
EVROPSKÁ UNIE	275
NATO	293
EKONOMIE	299
FILOZOFIE	319
SOCIOLOGIE	337
PSYCHOLOGIE	353
LITERATURA	375
DIVADLO	411
VÝTVARNÉ UMĚNÍ	429
HUDBA	443

České dějiny do roku 1526**17**

1. Příchod Slovanů	17
2. Sámova říše	17
3. Velká Morava	18
4. Cyrilometodějská misie	19
5. První Přemyslovci	19
6. Kníže Václav a jeho bratr Boleslav I.	20
7. Založení pražského biskupství	21
8. Slavníkovci	21
9. Krize přemyslovského státu v 11. století	22
10. Břetislav I. a stařešinský řád	22
11. Morava a její vztah k českému státu v 11. století	23
12. Hradská soustava	23
13. První český král	24
14. Kosmova Kronika česká	24
15. Soběslav I. a bitva u Chlumce	25
16. Jindřich Zdík, olomoucký biskup	25
17. Vladislav II. a jeho královský titul	25
18. Přemysl Otakar I. a Zlatá bula sicilská	26
19. Emancipace církve za biskupa Ondřeje	26
20. Kolonizace v českých zemích	27
21. Vláda krále Václava I.	27
22. Zakládání měst ve 13. století a městské výsady	28
23. Česká šlechta ve 13. století	29
24. Zahraniční politika Přemysla Otakara II.	29
25. Vnitřní politika Přemysla Otakara II.	30
26. Bezzvládí po bitvě na Moravském poli	30
27. Vzestup českého království za Václava II.	31
28. Zahraniční politika Václava II.	32
29. Zbraslavská kronika	32
30. Vymření Přemyslovců	32
31. Zápas o přemyslovské dědictví v letech 1306-1310	33
32. Jan Lucemburský a jeho vláda	33
33. Karel IV., český král a římský císař	34
34. Vznik pražského arcibiskupství	35
35. Dalimilova kronika	35
36. Založení pražské univerzity	36
37. Panování Václava IV.	36
38. Husovi předchůdci	37
39. Mistr Jan Hus	37
40. Dekret kutnohorský	38
41. Čtyři artikuly pražské	38
42. Křížové výpravy proti husitům	39
43. Jednání husitů na koncilu v Basileji	39
44. Bitva u Lipan	40
45. Basilejská kompaktáta	41
46. Bezzvládí v letech 1439-1452	41
47. Vláda Jiřího z Poděbrad	41
48. Plán mírové organizace Jiřího z Poděbrad	42
49. Petr Chelčický a jednota bratrská	43
50. Vladislav II. Jagellonský	43
51. Ludvík Jagellonský a bitva u Moháče	44
52. Nástup Ferdinanda I. na český trůn	44

České dějiny od r. 1526 do r. 1918**47**

1. Augsburský náboženský mír	47
2. Dominikál	47
3. Rustikál	47
4. Alod	47
5. Volební kapitulace	47
6. Česká komora	47
7. Relikviář	47
8. Utrakvismus (kališnictví)	47
9. Odúmrť	48
10. Česká konfese	48
11. Defenzor	48
12. Majestát Rudolfa II.	48
13. Česká konfederace	48
14. Knížectví frýdlantské	48
15. Dlouhá mince	48
16. Kaláda	49
17. Obnovené zřízení zemské pro Čechy	49
18. České barokní dějepisectví	49
19. Rychtář	49
20. Robotní patent	49
21. Kameralismus	49
22. Jusnaturalismus	50
23. Berní rula	50
24. Urbura	50
25. Reluice	50
26. Obročí	50
27. Rekatolizace	50
28. Inkolát	50
29. Karlovický mír	50
30. Zemský sněm	50
31. Zemské desky	51
32. Česká dvorská kancelář	51
33. Česká expedice	51
34. Úhor	51
35. Pogrom	51
36. Pragmatická sankce	51
37. Trivium	51
38. Quadrivium	52
39. Faktorský systém (nákladnický systém)	52
40. Absolutismus	52
41. Josefinismus	52
42. Rokoko	52
43. Empír	53
44. Biedermeier	53
45. Purismus	53
46. Romantismus	53
47. Historismus	53
48. Rakouské císařství	53
49. Státní bankrot 1811	54
50. Doba předbřeznová	54
51. Oktroj (oktrojování)	54
52. Repeal	54
53. Austroslavismus	54
54. Svatováclavský výbor	54
55. Akademická legie	55

Literatura	375	55. Pololidová literatura	397
1. Absurdní drama	375	56. Postmoderna / Postmoderní literatura	397
2. Absurdní literatura	375	57. Pražská německá literatura	398
3. Alegorie (jinotaj)	375	58. Preromantismus	398
4. Almanach	376	59. Prokletí básníci	398
5. Avantgardní umění	376	60. Romantická literatura / Romantismus	399
6. Bajka	376	61. Rozhněvaní mladí muži (Angry Young Men)	400
7. Balada	376	62. Ruchovci	400
8. Barokní literatura	377	63. Ruralismus	401
9. Beatníci	377	64. Rým	401
10. Budovatelský (výrobní) román	377	65. Římská literatura / Literatura starého Řecka	401
11. Česká básnická moderna	378	66. Samizdatová literatura	402
12. České národní obrození	378	67. Satira	403
13. Dadaismus	378	68. Science fiction	403
14. Dekadence	379	69. Skupina 42	404
15. Divadla malých forem (malá divadla, studiová divadla)	380	70. Sonet (znělka)	404
16. Epos	380	71. Staročeská literatura	405
17. Exilová literatura	381	72. Staroslověnská literatura	405
18. Existencialismus	381	73. Surrealismus	405
19. Expresionismus	382	74. Symbolismus	406
20. Futurismus	382	75. Tragédie a komedie	406
21. Generace buřičů	383	76. Triviální literatura	407
22. Gotický (černý) román	383	77. Tropy a figury	407
23. Humanismus a renesance	384	78. Underground	408
24. Husitská literatura	385	79. Verš	408
25. Hyperbola (nadsázka)	385	80. Vitalismus	409
26. Impresionismus	385	81. Žákovská poezie (Vagantská poezie)	409
27. Ironie	386	82. Židovská literatura	409
28. Klasicismus	386		
29. Kritický realismus	388	Divadlo	411
30. Kronika	388	1. Prehistorie divadla	411
31. Legenda	389	2. Antické divadlo – Řecko	411
32. Lidová slovesnost (folklór)	389	3. Antické divadlo – Řím	412
33. Literární druhy a literární žánry	389	4. Středověké divadlo – náboženské a světské	413
34. Literatura faktu	390	5. Renesanční divadlo – Itálie	414
35. Literatura Velké Moravy	390	6. Alžbětinské divadlo v Anglii	415
36. Lost Generation (Ztracená generace)	390	7. Španělské divadlo Zlatého věku	416
37. Lumírovci	391	8. Francouzský klasicismus	416
38. Magický realismus	391	9. Období osvícenství v Anglii	417
39. Májovci	392	10. Francouzské a německé osvícenství	417
40. Manifest	392	11. Romantické divadlo kontra realistické divadlo	418
41. Manifest České moderny (1895)	392	12. Naturalismus kontra symbolismus	419
42. Moderna	393	13. I. divadelní reforma – moderní divadelní směry – impresionismus, expresionismus, futurismus, divadelní konstruktivismus, biomechanika	420
43. Naturalismus	393	14. Epické a absurdní divadlo a drama a další dramatická tvorba 20. století	420
44. Nový román	394	15. II. divadelní reforma – Living Theatr, Brook, Grotowski, Kantor	421
45. Ohlasová poezie	394	16. České středověké divadlo	422
46. Onomatopoeie (zvukomalba)	394	17. České renesanční a humanistické divadlo	422
47. Osvícenská literatura / Osvícenství	394	18. České barokní divadlo – šlechtické + lidové	423
48. Oxymóron	395	19. Divadlo českého národního obrození – Štěpánek, Klicpera, Tyl	423
49. Pásmo	395		
50. Personifikace	396		
51. Poéma	396		
52. Poetismus	396		
53. Poetismy	396		
54. Pointa	397		

20. Prozatímní divadlo + vznik Národního divadla (romantismus / realismus)	424
21. Moderna – impresionismus / symbolismus / expresionismus (Kvapil / Hilar)	424
22. Česká divadelní avantgarda – Honzl, Frejka, E. F. Burian	425
23. Osvobozené divadlo (19. 4. 1927-1938) + divadla za okupace	425
24. Dramata po roce 1900 a za I. republiky	426
25. Změna divadla po roce 1945	426
26. Krejča, Radok, Grossman	426
27. Divadla malých forem – Semafor, Reduta	427
28. Studiová divadla – Ypsilonka, Husa na provázku, Ha-divadlo atd.	427
29. Dramata po roce 1945	428
30. Změna po roce 1989 – nová divadla, zánik starých	428

Výtvarné umění 429

1. Pravěké umění	429
2. Starověké umění – Mezopotámie, Egypt, Antika	429
3. Středověké umění – doba románská, gotika	430
4. Renesance	431
5. Baroko	432
6. Klasicismus a osvícenství	433
7. Romantismus	433
8. Realismus + moderna	434
9. Impresionismus + postimpresionismus	434
10. Symbolismus	435
11. Secese (Modern Style, New Art, l'Art Nouveau, Stile Floreale, Jugendstil)	435
12. Fauvismus	436
13. Avantgarda	436
14. Expresionismus	436
15. Kubismus	436
16. Futurismus	437
17. Abstraktivismus	437
18. Dadaismus	438
19. De Stijl	438
20. Funkcionalismus	438
21. Poetismus	439
22. Surrealismus	439
23. Postmoderna a postmodernismus	440
24. Pop Art + Op Art	440
25. Kinetické umění	441
26. Land Art	441
27. Abstraktní expresionismus – Minimal Art	441
28. Akční umění neboli Action Painting, informel	441
29. Nový realismus, hyperrealismus	442
30. Happening	442

Hudba	443
1. Co je to hudba, zvuky a tóny	443
2. Základní stavební kameny hudebního díla	443
3. Periodizace dějin hudby	444
4. Stupnice, tónina	444
5. Prvopočátky hudebních dějin (do r. 600)	445
6. Jednohlasý chorál (poč. 1. tisíciletí - 1000)	445
7. Mše jako hudební forma	445
8. Solmizace	446
9. Mimoevropské hudební kultury	446
10. Rytířský zpěv, trubadúři, truvéři, minnesengři	446
11. Raný vícehlas (7. stol. - 1300)	447
12. Vrcholný vícehlas (1300 - 1600)	447
13. Polyfonní renesanční hudba v českých zemích	448
14. Baroko (1600-1750)	448
15. Fuga, barokní suita	448
16. Barokní hudba v českých zemích	449
17. Hudební klasicismus (1750-1820)	449
18. Sonátová forma	450
19. Hudební klasicismus v českých zemích	450
20. Romantická a novoromantická hudba (1820-1900)	450
21. Národní školy	451
22. Romantická hudba v Čechách	451
23. Hudba 20. a 21. století	452
24. Česká hudba 20. a 21. století	452
25. Hudební akustika	452
26. Tónové systémy a soustavy ladění	453
27. Hudební nástroje (organologie), symfonický orchestr	453
28. Komorní soubory	454
29. Pěvecký sbor	454
30. Hudební forma a druh	454

56. Slovanský sjezd	55	110. České národní sdružení	67
57. Červnové povstání 1848	55	111. Clevelandská dohoda	67
58. Volební kurie	55	112. Manifest českých spisovatelů	67
59. Volební census	55	113. Národní výbor československý	67
60. Obecný zákoník občanský	56	114. Národní rada československá	68
61. Živnostenský řád 1859	56	115. Pittsburská dohoda	68
62. Ústava dubnová	56	116. Manifest Karla I.	68
63. Ústava březnová	56	117. Strana konzervativního velkostatku	68
64. Bachovský absolutismus	57	118. Washingtonská deklarace nezávislosti	68
65. Říjnový diplom	57	119. Prozatímní československá vláda	69
66. Únorová ústava	57	České dějiny od roku 1918	71
67. Zemský maršálek	58	1. Vznik první československé vlády	71
68. Dualismus	58	2. Martinská deklarace	71
69. Předlitavsko	58	3. Problémy s německou menšinou po vzniku ČSR	71
70. Zalitavsko	59	4. Vnitropolitické problémy na přelomu let 1918 a 1919	72
71. Prosincová ústava	59	5. Československo na pařížské mírové konferenci	72
72. Liberalismus	59	6. Mírové smlouvy po první světové válce	73
73. Rakousko-pruská válka	60	7. Pozemková reforma	73
74. Fundamentální články	60	8. Slovenská republika rad	73
75. Sokol	60	9. Ústava z roku 1920	74
76. Politika pasivní resistance	60	10. Zákonodárná moc podle ústavy z roku 1920	74
77. Punktace	61	11. Prezident za první republiky	75
78. Volební řád	61	12. Malá dohoda	76
79. Stremayerova nařízení	61	13. Prvorepublikové vlády	76
80. Státoprávní ohrazení	61	14. Pětka	77
81. Národní strana	61	15. Zákon na ochranu republiky	77
82. Národní strana svobodomyslná	62	16. Župní zřízení; zákon o organizaci politické správy	78
83. České státní právo	62	17. Hlavní politické strany v období I. republiky	78
84. Česká deklarace	62	18. Český fašismus	80
85. Tábory lidu	62	19. Národní obec fašistická	80
86. Badeniho jazyková nařízení	63	20. Národní sjednocení	81
87. Gautschova jazyková nařízení	63	21. Hospodářská krize	81
88. Český klub	63	22. Karlovarské požadavky	81
89. Korunová měna	63	23. Runcimanova mise	82
90. Česká strana národně sociální	63	24. Mnichovská dohoda	82
91. Etapová politika	63	25. Druhá republika	83
92. Česká strana státoprávně pokroková	63	26. 15. březen 1939 a cesta k němu	84
93. Spor o rukopisy	64	27. Protektorát Čechy a Morava	85
94. Realisté	64	28. Protektorátní správa	86
95. Česká státoprávní demokracie	64	29. Protektorátní vlády	86
96. Česká strana agrární	64	30. Národní souručenství	86
97. Česká eskomptní banka a úvěrový ústav	64	31. Domácí odboj za druhé světové války	87
98. Živnostenská banka	65	32. Operace Anthropoid	88
99. Československá sociálně demokratická strana dělnická	65	33. Československý národní výbor	88
100. Česká sociálně demokratická strana dělnická v Rakousku	65	34. Zatímní státní zřízení	89
101. Austromarxismus	65	35. Státní rada československá	89
102. Panslavismus	65	36. Československá vláda v Londýně	90
103. Novoslovanství	66	37. Arizace	90
104. Hilsnerova aféra (hilsneriáda)	66	38. Česko-slovenská národní rada	91
105. Omladina	66	39. Slobodný slovenský štát	91
106. Art déco	66	40. Odboj a Slobodný slovenský štát	92
107. Anenské patenty	66		
108. Česká družina	66		
109. Československé legie	66		

41. Slovenské národní povstání	92	Antika	119
42. Sbor pověřenců	92	1. Achnatonova reforma	119
43. Košický vládní program	93	2. Akkad	119
44. Česká národní rada	93	3. Nejstarší zákoníky	119
45. Pražské povstání	94	4. Chetitská říše	120
46. Dekrety prezidenta Beneše	94	5. Pelištějci	120
47. Národní soud	95	6. Starověká kolonizace	120
48. Odsun Němců	95	7. Řecká kosmogonie	121
49. Banderovci	96	8. Nejstarší řecká literatura	121
50. Národní fronta	96	9. Kúros (rané řecké sochařství)	121
51. Pražské dohody	97	10. Stéla	122
52. Budovatelský program	97	11. Řecké sochařství	122
53. Znárodnění	98	12. Řecká architektura	122
54. Hradecký program	98	13. První řecká filozofie	122
55. Československo a Marshallův plán	98	14. Symmachie	123
56. Únor 1948	99	15. Amfiktyonie	123
57. Důsledky února 1948 – situace v Československu po únorovém puči	99	16. Tyrannis	123
58. Komunistická strana Československa (KSČ)	100	17. Fýlé (v množném čísle fýly)	124
59. Ústava 9. května	101	18. Sparta	124
60. Politické procesy	102	19. Athénské zřízení	124
61. Vybrané politické procesy	102	20. Ostrakizace	125
62. Třetí odboj – protikomunistický	103	21. Řecko-perské války	125
63. Českoslovenští prezidenti	104	22. Peloponéská válka	125
64. Hospodářská problematika po nástupu komunismu	104	23. Gordický uzel	126
65. Kolektivizace	105	24. Roh hojnosti	126
66. Měnová reforma	105	25. Anakreontheia	126
67. Ohlas XX. sjezdu KSSS v Československu	106	26. Sofismus	126
68. Ústava ČSSR z roku 1960	106	27. Sokrates	127
69. Reformní hnutí	106	28. Platónova epistemologie	127
70. Novotného pád	107	29. Aristotelova teorie politiky	128
71. Akční program KSČ	107	30. Aristotelská recepce	128
72. Pražské jaro	108	31. Filipika	129
73. Klub angažovaných nestraníků	108	31. Vzestup Makedonie	129
74. K231 – Klub 231	109	32. Diadochové	129
75. 2000 slov	109	33. Septuaginta a Bible	129
76. Normalizace	109	34. Židé	130
77. Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ	110	35. Makabejští	130
78. Disent	110	36. Filozofie helénismu	130
79. Charta 77	110	37. Evangelia	131
80. Státní bezpečnost	111	38. Stoici	131
81. Sametová revoluce	111	39. Latium	132
82. Občanské fórum (OF)	113	40. Plebejské secese	132
83. Verejnosť proti násiliu (VPN)	113	41. Zákon 12 desek	133
84. Vláda národního porozumění	113	42. Prétorové (římský správní systém)	133
85. Odchod sovětských vojsk	113	43. Panské války	133
86. Dělení Československa	114	44. Kolonát	134
87. Čeští prezidenti	114	45. Hispanie	134
88. Česká republika a Evropská unie	114	46. Galie	134
89. Ekonomické problémy Klausovy vlády a vládní krize roku 1997	115	47. Optimáti a populárové	135
90. Rozšíření NATO – ČR členem Aliance	116	48. Spartakovo povstání	135
		49. První triumvirát	135
		50. Druhý triumvirát	136
		51. Cicero	136
		52. Imperium	136
		53. Principát	137
		54. Dominát	137

55. Limes Romanorum	137
56. Rozdělení Římské říše	138
57. Římská jurisprudence	138
58. Barbarské říše	138
59. Corpus Iuris Civilis	139

Světové dějiny do roku 1492 141

1. Stěhování národů	141
2. Franská říše	141
3. Karel Veliký	142
4. Kapetovci	143
5. Clunyjská reforma	143
6. Svatá říše římská	144
7. Boj o investituru	144
8. Fridrich I. Barbarossa	145
9. Kurfirský sbor	146
10. Normané	146
11. Vznik polského a uherského království	147
12. Byzantská říše	147
13. Justinián I.	148
14. Ikonoklasmus a velké schisma	149
15. Kyjevská Rus	150
16. Zlatá horda a ruské státy	150
17. Vznik islámu	151
18. Arabská říše	152
19. Reconquista	152
20. Sedm svobodných umění	153
21. Mnišské řády	154
22. Vilém Dobyvatel	154
23. Plantageneti	155
24. Magna charta libertatum	156
25. Křížové výpravy	157
26. Latinské císařství	158
27. Rytířské řády	159
28. Avignonské papežství	159
29. Stoletá válka	160
30. Vláda Ludvíka XI. ve Francii	162
31. Války růží a nástup Tudorovců na trůn	162
32. Vznik měst	163
33. Hanza	164
34. Konciliarismus (koncily v Pise, Kostnici a Basileji)	164
35. Turecká expanze	165
36. Osmanská říše	166
37. Vznik Španělska	166
38. Zamořské plavby	167
39. Smlouva z Tordesillas	167
40. Indiánské říše v Latinské Americe	168

Světové dějiny od r. 1492 do r. 1918 171

1. Reformace	171
2. Náboženské války v říši	171
3. Tridentský koncil	172
4. Francouzská tažení do Itálie a střet s Habsburky	173
5. Francouzské náboženské války	173
6. Anglie za vlády Jindřicha VIII.	174

7. Nizozemská revoluce	175
8. Armada	176
9. Vznik carství v Rusku a Ivan IV. Hrozný	176
10. Třicetiletá válka	177
11. Politika kardinála de Richelieu	178
12. Ludvík XIV.	179
13. Anglická revoluce	180
14. Slavná revoluce	181
15. Anglo-nizozemské války	181
16. Rakousko-turecké války	182
17. Válka o dědictví španělské	183
18. Severní válka	184
19. Vzestup Pruska a královská koruna	185
20. Války o dědictví rakouské	185
21. Sedmiletá válka	186
22. Trojí dělení Polska	187
23. Americká revoluce	188
24. Velká francouzská revoluce	189
25. Jakobínský teror a direktorium	190
26. Napoleonská Francie	190
27. Vídeňský kongres	191
28. Svatá aliance	192
29. Latinská Amerika a Monroeova doktrína	193
30. Počátky východní otázky	194
31. Povstání děkabristů	195
32. Revoluce z roku 1830 ve Francii a Belgii	195
33. Revoluce roku 1848/1849	196
34. Sjednocení Itálie (risorgimento)	197
35. Sjednocení Německa	198
36. Krymská válka	199
37. Pád druhého císařství ve Francii	199
38. Berlínský kongres	200
39. Spolek tří císařů	201
40. Občanská válka v USA	202
41. Fašodská krize	202
42. Búrská válka	203
43. Reformy meidži v Japonsku	204
44. Terorismus a revoluce roku 1905 v Rusku	204
45. Boxerské povstání v Číně	205
46. Anexe Bosny a Hercegoviny a balkánské války	206
47. Trojspolek	206
48. Dohoda	207
49. První světová válka, západní fronta	207
50. První světová válka, východní a jižní fronta	209
51. Revoluce v Rusku	209

Světové dějiny od roku 1918 213

1. Versailleský mírový systém	213
2. Turecko a Mustafa Kemal	214
3. Malá dohoda	214
4. Občanská válka v Rusku	215
5. Janovská konference a smlouva z Rapalla	216
6. Ruhrská krize	217
7. Rýnský garanční pakt a konference v Locarnu	218
8. Briand-Kelloggův pakt	218

9. Nástup fašismu v Itálii	219
10. Kominternu	220
11. Stalinské represe	220
12. Nástup nacismu v Německu	221
13. New Deal	222
14. Španělská občanská válka	223
15. Japonská agrese v Mandžusku	224
16. Italský vpád do Habeše	224
17. Východní pakt	225
18. Politika appeasementu (usmíření)	225
19. Osa Berlín - Řím - Tokio a Pakt proti Kominterně	226
20. Anšlus Rakouska	226
21. Pakt Ribbentrop - Molotov	227
22. Holocaust	228
23. Západní fronta a bitva o Británii	228
24. Východní fronta	229
25. Válka v Tichomoří	230
26. Jednání a otevření druhé fronty	230
27. Jaltská konference	231
28. Vznik OSN	232
29. Postupimská konference	232
30. Boj o nezávislost Indie	232
31. Občanská válka v Číně	233
32. Velký skok a kulturní revoluce	234
33. Vznik Izraele	234
34. Suezská krize	235
35. Arabsko-izraelské války a vznik OOP	235
36. Vznik sovětského bloku	236
37. Titova Jugoslávie	237
38. Trumanova doktrína a Marshallův plán	237
39. Vznik SRN a NDR	238
40. První berlínská krize	239
41. Korejská válka	239
42. Západoevropská integrace	240
43. RVHP a Varšavská smlouva	241
44. Války v Indočíně	241
45. Alžírská válka	242
46. Vznik nezávislé Indonésie	243
47. Rok Afriky (1960)	243
48. Hnutí nezúčastněných	244
49. Kubánská revoluce	244
50. Karibská krize	245
51. Kritika kultu osobnosti	245
52. Státní smlouva s Rakouskem	246
53. Druhá berlínská krize	246
54. Rok 1956 v Maďarsku	247
55. Brežněvova doktrína	247
56. Východní politika Williho Brandta	248
57. Konference v Helsinkách	248
58. Solidarita	249
59. Sovětský vpád do Afghánistánu	250
60. Jednání o odzbrojení	250
61. Reaganova politika	251
62. Perestrojka a rozpad SSSR	251
63. Rozpad sovětského bloku	252

Politologie	255
1. Abolice	255
2. Althing	255
3. Amnestie	255
4. Aristokracie	255
5. Bikameralismus	255
6. Bipartismus	255
7. Caesaropapismus	256
8. Dělbá moci	256
9. Demokracie	256
10. Despotismus	256
11. Dirigismus	256
12. Doktrína	256
13. Etatismus	256
14. Exekutiva	256
15. Federace	257
16. Fyziokratismus	257
17. Ideologie	257
18. Interpelace	257
19. Justice	257
20. Kandidátní listina	257
21. Konfederace	257
22. Konkordát	258
23. Korum (volební)	258
24. Laissez faire	258
25. Legislativa	258
26. Mandát	258
27. Vázaný (imperativní) mandát	258
28. Volný (reprezentativní) mandát	258
29. Merkantilismus	259
30. Monarchie	259
31. Monetarismus	259
32. Monokracie	259
33. Nepotismus	259
34. Ochlokracie	259
35. Oligarchie	259
36. Pasivní volební právo	259
37. Plebiscit	260
38. Plutokracie	260
39. Politická strana	260
40. Politické hnutí	260
41. Poměrné zastoupení	260
42. Přímá demokracie	260
43. Referendum	260
44. Řízená demokracie	261
45. Skrutinium	261
46. Subsidiarita	261
47. Teokracie	261
48. Timokracie	261
49. Unitární stát	261
50. Utilitarismus	261
51. Většinový volební systém	262
52. Zákonodárná iniciativa	262

Mezinárodní vztahy 265

1. ABM (Anti-Balistic Missile) Treaty	265
2. Anarchie v mezinárodních vztazích	265
3. ASEAN	265
4. Bruselský pakt	265
5. CEFTA	265
6. CEI	265
7. Diplomacie	265
8. Evropská unie (EU)	265
9. Evropské hospodářské společenství (EHS)	266
10. Evropské sdružení volného obchodu (ESVO, angl. EFTA)	266
11. Evropské společenství pro atomovou energii (EURATOM)	266
12. Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO)	266
13. G7/G8	266
14. GATT	266
15. Geopolitika	267
16. Idealismus	267
17. Mezinárodní měnový fond (MMF)	267
18. Mezinárodní politika	267
19. MMF	267
20. NAFTA	267
21. NATO	267
22. Notifikace	267
23. OPEC	268
24. Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)	268
25. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)	268
26. Organizace severoatlantické smlouvy (NATO)	268
27. Organizace smlouvy jihovýchodní Asie (SEATO)	268
28. Organizace spojených národů (OSN)	268
29. Organizace zemí vyvážejících ropu (OPEC)	268
30. OSN	269
31. Parafování smlouvy	269
32. Personální unie	269
33. Plebiscitní území	269
34. Poručenecké území	269
35. Preliminární smlouva	269
36. Rada Evropy (CE)	269
37. Raison d'état	269
38. Ratifikace smlouvy	270
39. Realismus	270
40. Retorze	270
41. Sdružení zemí jihovýchodní Asie (ASEAN)	270
42. SEATO	270
43. Severoamerická dohoda o volném obchodu (NAFTA)	270
44. Severská rada	270
45. Společnost národů (SN)	271
46. Středoevropská dohoda o volném obchodu (CEFTA)	271
47. Středoevropská iniciativa (CEI)	271

48. Světová banka (WB)	271
49. Světová obchodní organizace (WTO)	271
50. Visegrádská skupina (Visegrádská čtyřka /V-4/)	271
51. Všeobecná dohoda o clech a obchodu (GATT)	271
52. WB	271
53. WTO	272
54. Západoevropská unie (WEU)	272

Evropská unie 275

1. Acquis communautaire (také acquis Společenství)	275
2. Agenda 2000	275
3. Amsterodamská smlouva	275
4. Asociační dohoda (také dohoda o přidružení)	275
5. Bílá kniha	276
6. Celní unie	276
7. COREPER	276
8. Den Evropy	276
9. Euro	276
10. Europol	277
11. Eurostat	277
12. Evropská centrální banka (ECB)	277
13. Evropská dohoda (také Eurodohoda)	277
14. Evropská investiční banka (EIB)	278
15. Evropská komise	278
16. Evropská měnová jednotka (ECU)	278
17. Evropská rada	278
18. Evropská unie (EU)	279
19. Evropská politická spolupráce (EPS)	279
20. Evropské hospodářské společenství (EHS)	279
21. Evropské sdružení volného obchodu (ESVO, EFTA)	279
22. Evropské společenství pro atomovou energii (EURATOM)	280
23. Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO)	280
24. Evropský fond regionálního rozvoje	280
25. Evropský hospodářský prostor (EHP)	280
26. Evropský sbor (Eurocorps)	280
27. Evropské společenství (ES)	281
28. Evropský měnový systém (EMS)	281
29. Evropský ombudsman	281
30. Evropský parlament (EP)	281
31. Evropský sociální fond	281
32. Evropský soudní dvůr (ESD)	281
33. Evropský soudní dvůr pro lidská práva	282
34. Evropský účetní dvůr	282
35. Evropský záruční a orientační zemědělský fond	282
36. Finanční perspektiva	282
37. Hospodářská a měnová unie (EMU)	282
38. Hospodářský a sociální výbor	282
39. Jednomyslnost	283
40. Jednotný evropský akt	283
41. Kandidátské země	283

42. Kodaňská kritéria	283	13. Rozšiřování NATO	296
43. Kohezní fond (také Fond soudržnosti)	284	14. Severoatlantická rada	297
44. Konvent o budoucnosti EU	284	15. Severoatlantická rada spolupráce	297
45. Konvergenční kritéria (také Maastrichtská kritéria)	284	17. Strategický koncept	297
46. Kvalifikovaná většina	284	18. Výbor obranného plánování	297
47. Lucemburský kompromis	285	19. Západoevropská unie (ZEU)	297
48. Maastrichtská smlouva	285	20. Struktury NATO - obr.	298
49. Mezivládní konference	285	Ekonomie	299
50. Občanství Evropské unie	285	1. Makroekonomie	299
51. Oblast (také zóna) volného obchodu	285	2. Mikroekonomie	299
52. Pakt o stabilitě a růstu	286	3. Pozitivní ekonomie	299
53. Pilíře Evropské unie	286	4. Normativní ekonomie	299
54. Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech	286	5. Fiskální politika	299
55. Prameny práva Evropských společenství	286	6. Měnová (monetární) politika	300
56. Princip subsidiarity	287	7. Důchodová politika	300
57. Program ISPA	287	8. Hrubý domácí produkt (HDP)	300
58. Program PHARE	287	9. Hrubý národní produkt (HNP)	301
59. Program SAPARD	287	10. Inflace	301
60. Rada Evropské unie	287	11. Deflace, desinflace, hyperinflace	301
61. Rada Evropy	288	12. Nezaměstnanost	301
62. Rozhodovací procedury	288	13. Míra nezaměstnanosti	302
63. Rozšíření	288	14. Frikční nezaměstnanost	302
64. Římské smlouvy	288	15. Strukturální a cyklická nezaměstnanost	303
65. Sekundární prameny práva ES	289	16. Plná zaměstnanost a přirozená míra nezaměstnanosti	303
66. Severská rada	289	17. Ekonomická úroveň	303
67. Schengenská smlouva	289	18. Hospodářský cyklus	304
68. Slučovací smlouva	289	19. Měnový kurz	304
69. Smlouva z Nice	289	20. Zhodnocení (apreciace, revaluace) a znehodnocení (depreciace, devaluace) měnového kurzu	304
70. Sociální charta	290	21. Systémy měnového kurzu	304
71. Soud první instance	290	22. Bretton-woodský měnový systém	305
72. Společné politiky	290	23. Vývoz (export), dovoz (import)	305
73. Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP)	290	24. Reálné směnné relace (terms of trade = TT)	306
74. Společný rozpočet	290	25. Platební bilance	306
75. Středoevropská dohoda o volném obchodu (CEFTA)	291	26. Struktura ekonomiky	306
76. Symboly Evropské unie	291	27. Šedá a černá ekonomika	307
77. Transevropské sítě	291	28. Soustava veřejných rozpočtů	307
78. Vnitřní trh Evropské unie	291	29. Rozpočtové saldo	307
79. Výbor regionů	291	30. Veřejný dluh	307
80. Vysoký zmocněnec pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku	291	31. Daně a jejich členění	308
NATO	293	32. Přímé zahraniční investice (PZI)	308
1. Combined Joint Task Force - CJTF	293	33. Portfoliové zahraniční investice	308
2. Článek 5	293	34. Proexportní politika	308
3. Euroatlantická rada partnerství	293	35. Magický čtyřúhelník	309
5. Generální tajemník	294	36. Devizové rezervy	309
6. Iniciativa obranných schopností (DCI)	294	37. Protekcionalismus	309
8. Organizace Severoatlantické smlouvy (Severoatlantická aliance, NATO)	295	37. Centrální banka	309
10. Partnerství pro mír	295	38. Obchodní (komerční) banka	310
11. Rozhodování v NATO	296	39. Subjekty finančních trhů	310
12. Rozpočet NATO	296	40. Peníze a jejich funkce	310
		41. Konkurenceschopnost	310
		42. Externality	311
		43. Veřejné statky	311

44. Transferová platba	311	25. Renesanční politické teorie	326
45. Implicitní náklady	311	26. Empirismus	326
46. Nabídka	311	27. Sensualismus a solipsismus	327
47. Poptávka	312	28. Radikální skepse Davida Huma	327
48. Cenová elasticita nabídky	312	29. Racionalismus	327
49. Cenová elasticita poptávky	312	30. Kritika Descartova učení	328
50. Trh	313	31. Spinozův monismus a Leibnizův monadismus	328
51. Tržní subjekty	313	32. Materialismus	328
52. Výrobní faktory	313	33. Francouzští osvícenci	328
53. Dokonalá konkurence	313	34. Kantův „kopernikánský obrat“ v myšlení	329
54. Monopol	313	35. Etika a Bůh v Kantově filozofii	329
55. Oligopol	314	36. Hegelův dialektický idealismus	329
56. Monopson	314	37. Francouzský pozitivismus	330
57. Monopolistická konkurence	314	38. Utilitarismus a liberalismus	
58. Intervence devizového kurzu	314	anglických pozitivistů	330
59. Užitek	314	39. Pragmatismus	330
60. Statky ekonomické a volné	314	40. Marxův dialektický materialismus	331
61. Dělbá práce	315	41. Voluntarismus	331
62. Alternativní cíle firmy	315	42. Bergsonova kritika pozitivismu	332
63. Lidský kapitál	315	43. Fenomenologie	332
64. Substituty	315	44. Heideggerova analýza pobytu	333
65. Komplementary	316	45. Hermeneutika	333
66. Hranice produkčních možností	316	46. Ateistický existencialismus	333
67. Kolektivní vyjednávání	316	47. Nábožensky orientovaná filozofie existence	334
68. Globalizace	316	48. Strukturalistická a novopositivistická	
69. Nadnárodní společnosti (transnacionální		teorie jazyka	334
korporace, multinacionální společnosti)	316	49. Popperův kritický racionalismus	
70. Trvale udržitelný rozvoj	317	a kritika historicismu	334
Filozofie	319	50. Jan Ámos Komeský	335
1. Preskokratci	319	51. Tomáš Garigue Masaryk	335
2. Matematický přístup pythagorejců	319	52. Jan Patočka	335
3. Eleatská škola	319	Sociologie	337
4. Hérakleitův dialektický přístup	320	I. Co je sociologie?	337
5. Antická přírodní filozofie	320	I. 1. Vznik sociologie	337
6. Atomisté	320	I. 2. Doba vzniku sociologie	337
7. Sofisté	320	I. 3. Předmět sociologie	337
8. Sókratův dialog a etika	321	I. 4. Co znamená, že sociologie je	
9. Platónova teorie idejí	321	multiparadigmatickou vědou?	338
10. Platónův ideální stát	322	I. 5. Smysl a funkce sociologie	339
11. Aristotelský hylomorfismus	322	I. 6. Členění sociologie	339
12. Aristotelská teologie a teleologie	322	I. 7. Příbuzné disciplíny	340
13. Adekvační teorie pravdy	323	I. 8. Jaké jsou základní transversální	
14. Helénismus	323	problémy sociologie?	341
15. Stoicismus	323	II. Klasikové sociologické teorie	341
16. Epikúrejci	323	II. 1. Auguste Comte (1798-1857)	341
17. Skeptici	324	II. 2. Herbert Spencer (1820-1903)	341
18. Nábožensky orientované myšlení		II. 3. Karel Marx (1818-1883)	342
pozdní antiky	324	II. 4. Charles Horton Cooley (1864-1929)	343
19. Rané křesťanské hereze a konkurenční		II. 5. Gabriel Tarde (1843-1904)	343
náboženské směry	324	II. 6. Ferdinand Tönnies (1855-1936)	343
20. Patristická apologetika	324	II. 7. Georg Simmel (1858-1918)	343
21. Aurelius Augustinus	324	II. 8. Max Weber (1864-1920)	343
22. Scholastika a spor o univerzálie	325	II. 9. Émile Durkheim (1858-1917)	344
23. Tomáš Akvinský	325	II. 10. Vilfredo Pareto (1848-1923)	345
24. Kopernikánský obrat v renesanci	326		

III. Vybrané základní pojmy sociologické teorie

1. Agregát sociální	346
2. Aktér	346
3. Anomie	346
4. Deviace sociální	346
5. Elity	346
6. Ideologie	347
7. Instituce sociální	347
8. Imaginace sociologická	347
9. Interakce sociální	347
10. Jednání sociální	347
11. Kategorie sociální	348
12. Kontrakultura	348
13. Kontrola sociální	348
14. Kultura masová	348
15. Legitimita	348
16. Mobilita sociální	349
17. Norma sociální	349
18. Organizace	349
19. Role	349
20. Skupina sociální	349
21. Socializace	350
22. Status	350
23. Stratifikace sociální	351
24. Struktura sociální	351
25. Subkultura	351
26. Systém sociální	351

Psychologie 353

I. Předmět psychologie 353

II. Základní psychologické směry 354

II. 1. Psychofyzika	354
II. 2. Behaviorismus	355
II. 3. Neobehaviorismus	355
II. 4. Gestaltismus	356
II. 5. Psychoanalýza	356
II. 6. Neopsychoanalýza	357
II. 7. Individuální psychologie	358
II. 8. Analytická psychologie	358
II. 9. Fenomenologická psychologie	359
II. 10. Humanistická psychologie	359
II. 11. Transpersonální psychologie	360
II. 12. Kognitivní psychologie	360

III. Základy obecné psychologie 360

III. 1. Vnímání	360
III. 2. Myšlení	361
III. 3. Inteligence	362
III. 4. Emoce	363
III. 5. Motivace	364
III. 6. Pozornost	365
III. 7. Paměť	365
III. 8. Učení	366
III. 9. Vůle	367
III. 10. Vědomí	368
III. 11. Nevědomí	368

IV. Slovníček vybraných pojmů z psychologie 369

1. Abúlie	369
2. Abúzus	369
3. Agorafobie	369
4. Agravace	369
5. Altruismus	369
6. Amnézie	369
7. Anxieta	369
8. Archetyp	369
9. Bradypsychismus	369
10. Blud	369
11. Deprivace	370
12. Dysforie	370
13. Eidetická vloha	370
14. Elektivní mutismus	370
15. Empatie	370
16. Etiologie	370
17. Etologie	370
18. Fobie	370
19. Fotismus	370
20. Frustrace	370
21. Habituace	371
22. Halucinace	371
23. Hyperprosexie	371
24. Iluze	371
25. Imprinting	371
26. Kanalizace	371
27. Kleptomanie	371
28. Kolektivní nevědomí	371
29. Kompulze	372
30. Lateralita	372
31. Neuróza	372
32. Obsah snu manifestní, latentní	372
33. Obsese	372
34. Oidipův komplex	372
35. Ontogeneze	372
36. Osobní nevědomí	372
37. Psychopatie	373
38. Psychóza	373
39. Recidiva	373
40. Regrese	373
41. Remise	373
42. Rodinná konstelace	373
43. Tachypsychismus	373
44. Smyslový klam	373
45. Somnambulismus	373
46. Sugestibilita	373
47. Suicidium	374
48. Syndrom	374
49. Vlčí děti	374
50. Xenofobie	374